

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 902

din 23 august 2016

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat solicitarea domnului Cristian Mihai Ban, procuror general delegat la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, privind *modificarea Deciziei Comitetului electoral local de la nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov, privind admiterea candidaturii doamnei procuror Elena Hach pentru alegerea în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea parchetelor de pe lângă curțile de apel, în sensul respingerii candidaturii sale.*

În fapt, s-a arătat, sub un prim aspect, că doamna procuror nu își exercită funcția la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov, ci este detașată la Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pentru o perioadă de 2 ani, astfel încât admiterea candidaturii sale s-a făcut cu încălcarea art. 9 alin. (2) din Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare *Regulamentul*), adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 327/2005, care prevăd: „În procedura de desemnare a candidaților, judecătorii și procurorii pot candida numai în adunarea generală în care au drept de vot.”

De asemenea, s-a făcut referire la dispozițiile art. 14 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, potrivit căroră „la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii nu pot participa judecătorii și procurorii detașați la alte autorități decât la instanțe sau parchete”. precum și la dispozițiile similare ale art. 7 alin. (6) din Regulament.

S-a mai arătat că, de altfel, doamna procuror Elena Hach nu figurează pe lista electorală a procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov.

Mai mult, potrivit art. 9 alin. (10) teza a II-a din Regulament, „scrisoarea de depunere a candidaturii trebuie să cuprindă numele, prenumele, data nașterii, data la care judecătorul sau procurorul în cauză a fost numit în funcție, funcția oficială deținută de candidat și denumirea instanței sau a parchetului unde își exercită funcția.”

Cel de-al doilea argument avut în vedere în susținerea solicitării a fost acela că doamna procuror nu mai poate fi reinvestită pentru un nou mandat ca membru Consiliul Superior al Magistraturii, întrucât a avut mandat de membru interimar în cursul anului 2013.

În acest sens, au fost invocate dispozițiile art. 54 alin. (1) teza I din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, care prevăd că „Durata mandatului membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani, fără posibilitatea reinvestirii.”

De asemenea, s-a apreciat că mandatul de membru interimar se deduce din durata de mandat a unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii, sens în care s-a făcut referire la Hotărârea Senatului de validare în funcție a domnului judecător Norel Popescu nr. 50 din 29.03.2016

Solicitantul a învederat că este îndreptățit să formuleze prezenta sesizare întrucât i-a fost admisă candidatura pentru alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea parchetelor de pe lângă curțile de apel.

Față de dispozițiile art. 4 alin. (2) și (5) din Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, domnul procuror a apreciat că organul competent a soluționa solicitarea este Comitetul electoral permanent, care are o competență generală în ceea ce privește procedura alegerilor, inclusiv competența de a cenzura deciziile comitetelor electorale locale.

Comitetul electoral permanent a constatat că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Regulament, invocate de solicitant în susținerea competenței acestui comitet, au un caracter general, prevăzând următoarele:

„(2) Comitetul electoral permanent supraveghează și coordonează procedura alegerilor și semnalează Plenului Consiliului Superior al Magistraturii toate neregularitățile constatate. Comitetul electoral permanent întreprinde toate măsurile necesare la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii în ceea ce privește procedurile electorale, care nu sunt date prin lege sau prin prezentul regulament în competența Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.”

A apreciat Comitetul electoral permanent că dispozițiile menționate trebuie, însă, interpretate în coroborare cu prevederile art. 20 alin. (1) din Regulament, potrivit cărora revine Consiliului Superior al Magistraturii atribuția de a verifica legalitatea procedurilor de desemnare a candidaților, din oficiu ori la sesizarea oricărui judecător sau procuror.

Cât privește dispozițiile art. 4 alin. (5) din Regulament, de asemenea invocate în cuprinsul solicitării, acestea prevăd doar caracterul obligatoriu al deciziilor comitetului electoral permanent pentru comitetele electorale de la nivelul instanțelor și parchetelor, fără, însă, a reglementa situația în care nu se respectă aceste dispoziții, eventual prin prevederea posibilității cenzurării de către comitetul electoral permanent a deciziilor comitetelor electorale locale.

Comitetul electoral permanent a hotărât înaintarea sesizării către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii pentru a se pronunța, în primul rând, asupra admisibilității acesteia, iar în cazul în care aceasta este admisibilă, asupra fondului contestației.

În data de 22.08.2016, **doamna procuror Elena Hach a înaintat un punct de vedere** cu privire la sesizarea Comitetului electoral permanent.

În principal, doamna procuror a invocat **inadmisibilitatea contestației**, cu motivarea că dreptul de a contesta decizia comitetului electoral local îi este conferit doar magistratului căruia i-a fost respinsă candidatura pentru alegerea în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

A mai arătat doamna procuror că dispozițiile legale nu prevăd niciun temei pentru atacarea unei candidaturi rămasă definitivă. Prima cale de atac este cea prevăzută de art. 20 alin. (2) din Regulament, care vizează legalitatea procedurii de desemnare a candidaților, deci o altă etapă.

În ceea ce privește **fondul contestației, cu privire la detașare**, doamna procuror a arătat că a fost numită în funcția de procuror de Președintele României, cu drept de a candida la alegerile privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Dispozițiile legale ce reglementează dreptul de a candida au caracter de normă generală, fără a fi posibilă instituirea unor restricții ale dreptului de a candida pe cale de interpretare, în lipsa unor dispoziții exprese, fiind instituită o singură interdicție în exercitiul dreptului de a candida, și anume cu privire la judecătorii și procurorii stagiați.

A arătat doamna procuror că și-a depus candidatura la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov, fiind procuror al acestei unități și având dreptul de a candida doar în cadrul acestei adunări generale, conform dispozițiilor art. 9 alin. (2) din Regulament.

Doamna procuror a susținut că dreptul de vot la care se referă această dispoziție regulamentară trebuie înțeles în sensul art. 97 raportat la art. 51 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Potrivit acestor dispoziții legale, adunările generale au opt atribuții, îndeplinite prin exercitarea dreptului de vot de către membrii acestor adunări. Un magistrat detașat la alte autorități decât la instanțe sau parchete are drept de vot în exercitarea tuturor celorlalte atribuții ale adunărilor generale, cu excepția celei referitoare la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Detașarea nu îi afectează calitatea de procuror în funcție, fiind de altfel reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor.

Interdicția prevăzută de art. 14 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia judecătorii și procurorii detașați la alte autorități decât instanțe sau parchete nu pot participa la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, se referă doar la dreptul de a vota, fapt ce rezultă din așezarea acestui articol ulterior articolului ce reglementează dreptul de a candida.

Așa cum dreptul de vot este limitat expres în cazul magistraților detașați, pentru unitate de reglementare, dacă legiuitorul dorea să limiteze dreptul de a candida aceleiași categorii, ar fi făcut-o, așa cum a prevăzut în cazul judecătorilor și procurorilor stagiați.

Dreptul de a candida nu este condiționat de înscrierea candidatului pe lista electorală, condiție care are relevanță doar din perspectiva exercitării dreptului de vot, nu și în cazul dreptului de a candida.

A mai arătat doamna procuror că trebuie făcută distincție între condițiile legale pentru a candida la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii și condițiile pentru a fi validat în calitate de membru.

În acest sens, arată doamna procuror că, în cazul alegerii în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, va opta pentru încetarea detașării, așa cum, în mod similar, inspectorii judiciari trebuie să opteze, în termen de 30 de zile de la data dobândirii dreptului de a ocupa funcția de inspector, între această calitate și funcția de conducere pe care o exercită la instanțe sau parchete, dacă este cazul.

Cu privire la **mandatul de membru interimar**, arată doamna procuror că, potrivit dispozițiilor constituționale, durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani.

Procedura alegerii Consiliului Superior al Magistraturii este o procedură unitară, ce se desfășoară simultan pentru toate categoriile de judecători și procurori, în acest sens fiind și Decizia Curții Constituționale nr. 374/02.06.2016, prin care s-a concluzionat că prevederile art. 133 alin. (4) din Constituție stabilesc durata mandatului Consiliului Superior al Magistraturii, organism colegial și autoritate publică de rang constituțional, iar nu a unor mandate individuale, exercitate autonom de fiecare membru în parte.

Prin Hotărârile Senatului nr. 47/2013 și 50/2016, persoanele nominalizate erau validate în calitate de membru pentru restul de mandat al Consiliului, scopul fiind acela de a nu depăși durata mandatului constituțional de 6 ani, în cazul membrilor, mandatul de membru interimar fiind o situație vremelnică.

Analizând contestația, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Potrivit art. 17 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *Consiliul Superior al Magistraturii verifică legalitatea procedurilor de alegere, din oficiu sau la sesizarea oricărui judecător sau procuror.*

Această normă generală este reluată și la nivelul legislației secundare, și anume în Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 327/2005.

Potrivit Regulamentului, competența de verificare a legalității procedurilor de alegere nu se limitează la alegerea membrilor, ci cuprinde și verificarea procedurii de desemnare a candidaților.

Astfel, potrivit art. 20 alin. (1) din Regulament, *Consiliul Superior al Magistraturii verifică legalitatea procedurilor de desemnare a candidaților, din oficiu ori la sesizarea oricărui judecător sau procuror.*

Procedura de desemnare a candidaților începe după înaintarea de către comitetele electorale de la cele 16 curți de apel și de la parchetele de pe lângă acestea, către Consiliul Superior al Magistraturii, a candidaturilor care întrunesc toate condițiile pentru a fi admise, împreună cu o copie a documentelor depuse de către candidați, acesta constituind în același timp momentul încheierii procedurii de depunere a candidaturilor și cel al începerii procedurii de desemnare a candidaților.

Prin urmare, Plenul poate fi sesizat sau se poate pronunța din oficiu pe tot parcursul perioadei cuprinse între momentul primirii candidaturilor de la comitetele electorale locale și momentul publicării listelor cu candidații desemnați.

În ceea ce privește aspectele care pot fi analizate de către Plen în această perioadă, Consiliul are competență deplină inclusiv cu privire la verificarea candidaturilor depuse.

Această concluzie rezultă din prevederile art. 22 alin. (1) și (2) din Regulament, potrivit cărora *proiectele listelor cu judecătorii și procurorii desemnați pentru a candida la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, pe diferite categorii de instanțe și parchete, se verifică și se validează de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.*

Având în vedere că, la momentul întocmirii listelor cu candidați desemnați, **sunt verificate toate aspectele de legalitate** privind cele două proceduri (depunerea candidaturilor și desemnarea candidaților), cu atât mai mult **Plenul poate verifica punctual aceste aspecte**, în perioada menționată anterior, cuprinsă între momentul primirii candidaturilor de la comitetele electorale locale și momentul publicării listelor cu candidați desemnați, indiferent dacă este vorba despre nereguli sesizate din oficiu sau de către magistrați.

Pentru aceste motive, interpretând art. 20 alin. (1) din Regulament coroborat cu art. 22 alin. (1) și (2) din Regulament, Plenul reține admisibilitatea contestației formulate de domnul procuror Cristian Mihai Ban, precum și competența de a analiza pe fond criticile formulate de acesta și apărările invocate de doamna procuror Elena Hach cu privire îndeplinirea de către acesta din urmă a condițiilor legale pentru depunerea candidaturii.

Cu privire la fondul contestației, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Potrivit art. 14 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii nu pot participa judecătorii și procurorii detașați la alte autorități decât la instanțe sau parchete.*

Această dispoziție interzice nu numai exercitarea dreptului de vot de către procurorii și judecătorii detașați la alte autorități decât la instanțe sau parchete, ci și participarea acestora, sub orice formă, în procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, inclusiv în calitate de candidat.

De altfel, această interdicție este reluată, în mod expres, și în legislația secundară cu privire la procedura alegerilor.

Potrivit art. 7 alin. (2) din Regulament, *comitetele electorale locale alcătuiesc o listă electorală cu toți judecătorii și procurorii care au drept de vot în adunarea generală la categoria de instanțe sau parchete unde își desfășoară activitatea.*

Potrivit art. 7 alin. (6) din Regulament, *judecătorii și procurorii detașați la alte autorități decât la instanțe sau parchete nu pot participa la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.*

Din dispozițiile de mai sus rezultă că judecătorii și procurorii detașați la alte autorități decât la instanțe și parchete nu au drept de vot în nicio adunare generală, nici cea de desemnare a candidaților și nici cea de alegere a membrilor și nu vor fi înscrși în listele electorale.

Doamna procuror Elena Hach este detașată la Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. Anterior detașării, aceasta exercita efectiv funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov.

Întrucât în prezent este detașată la o altă autoritate, aceasta nu poate fi înscrisă în lista electorală de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov și nu are drept de vot în adunarea generală pentru desemnarea candidatului din partea aceste unități de parchet.

Potrivit art. 9 alin. (2) din Regulament, *în procedura de desemnare a candidaților, judecătorii și procurorii pot candida numai în adunarea generală în care au drept de vot.*

Atât adunarea generală, cât și dreptul de vot, sunt circumscrise procedurii de desemnare a candidaților, așa cum specifică în mod expres norma regulamentară.

Nu are relevanță faptul că doamna procuror ar putea participa la alte adunări generale la nivelul respectivei unități de parchet, organizate potrivit dispozițiilor Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau că în cadrul acelor adunări generale ar putea avea drept de vot cu privire la alte aspecte decât desemnarea candidaților sau alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit dispoziției regulamentare, un magistrat, procuror sau judecător, își poate depune candidatura numai în cazul în care are și dreptul de vot, în respectiva adunare generală, în procedura de desemnare a candidaților.

Întrucât doamna procuror nu are drept de vot în adunarea generală de desemnare a candidaților la această unitate de parchet, nu poate candida în această adunare generală.

Sușinerile doamnei procuror, cuprinse în punctul de vedere formulat cu privire la contestație, sunt nefondate.

Calitatea de procuror numit în funcție de Președintele României, deși este o condiție necesară, nu este suficientă în vederea depunerii candidaturii pentru alegerea ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, fiind necesară îndeplinirea cumulativă a tuturor condițiilor legale și regulamentare în materie.

Legiuitorul nu a realizat, în cuprinsul legii, e enumerare a categoriilor de magistrați care nu pot candida pentru alegerea ca membru în Consiliu, așa cum susține doamna procuror, ci a prevăzut o serie de condiții pozitive și negative ce trebuie întrunite în acest scop de către magistrați. Neîndeplinirea oricăreia dintre aceste condiții se concretizează într-o interdicție de a candida.

Astfel, condiția pozitivă prevăzută în dispozițiile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, potrivit căreia *membrii Consiliului Superior al Magistraturii se aleg din rândul judecătorilor și procurorilor numiți de Președintele României*, constituie în același timp o interdicție de a candida pentru judecătorii și procurorii stagiați, ce sunt numiți de către Plen. Această interdicție este stipulată expres în Regulament, al cărui scop este punerea în aplicare a dispozițiilor legale.

În ceea ce privește magistrații detașați la alte autorități decât la instanțe sau parchete, legiuitorul a prevăzut *expressis verbis* interdicția participării acestora la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit art. 14 alin. (5) din Legea nr. 317/2004. Această interdicție a fost, de asemenea, stipulată în mod expres în Regulament, așa cum s-a arătat mai sus.

Distincția făcută de doamna procuror între condițiile legale ce se verifică la depunerea candidaturii și condițiile legale ce se verifică la momentul validării în calitate de membru nu prezintă relevanță în speță, întrucât condiția referitoare la dreptul de vot, precum și posibilitatea depunerii candidaturii doar la instanța sau parchetul unde candidatul are drept de vot, privește etapa depunerii candidaturii, iar nu cea a validării ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

Având în vedere că, pentru motivele de mai sus, urmează să admită contestația, Plenul apreciază că nu mai este necesar să analizeze celelalte motive de contestație invocate de

domnul Cristian Mihai Ban. și nici apărările formulate de doamna Elena Hach cu privire la acestea.

Fată de considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, republicată, prin vot direct și secret.

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE :

Art. 1. Contestația formulată de domnul Cristian Mihai Ban, procuror general delegat al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, este admisibilă.

Art. 2. Admite contestația formulată de domnul Cristian Mihai Ban, procuror general delegat al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București.

Data în București, la data de 23 august 2016

Presedinte,
Judecător Mircea Aron

